

Monumentnummer*: 514703

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr 82705/3

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Wilnis De Ronde Venen Utrecht

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Wilnis A 1838

Omschrijving**

Inleiding

Nederlandse Hervormde KERK, opgetrokken in 1877-1878 naar ontwerp van architect F.J. Nieuwenhuis uit Utrecht in eclectische trant. De kerk ligt aan de noordoostkant van het dorp Wilnis, evenwijdig aan de Ir. Enschedeweg.

Omschrijving

Aan de Koningin Julianastraat gelegen zaalkerk op rechthoekige plattegrond onder zadeldak met gesmoorde Hollandse pannen. Tegen de zuidzijde is een toren gezet, aan de noordzijde is een consistorie aangebouwd.

De tegen de voorgevel of zuidgevel geplaatste toren heeft een vierkante plattegrond met vier geledingen. De onderste bevat de entree, bestaande uit een dubbele deur. De tweede geleding heeft aan de voorzijde een rondboogvenster met ijzeren roeden en in de linker- en rechterzijgevel een blinde rondboognis. De derde geleding bezit aan alle zijden drie galmgaten in rondboogvormige openingen. Boven de derde geleding verjongt de toren zich. De vierde geleding heeft afgeschuinde hoeken en bevat galmgaten en een klok. Rondom is een bakstenen balustrade gezet met pinakels op de hoeken, die zijn voorzien van zinken bekleding. De pinakels gaan over in luchtbogen die uitkomen op de afgeschuinde hoeken van de torengleding. De geleding wordt afgesloten door een omlopende geprofileerde lijst met afwisselend grote en kleine driehoekige frontons. De achtzijdige spits is voorzien van kleine dakkapellen en een kruis met een torenhaan. De bronzen luidklok dateert uit 1541.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De kerk telt vijf traveeën die van elkaar gescheiden zijn door zich verjongende steunberen met rondboogspaarvelden in de top. Onder de ijzeren rondboogvensters loopt rondom het gebouw een waterlijst. In de voorgevel zijn aan weerszijden van de toren rondboogvensters gezet met daarboven drie klimmende, kleine rondboognissen.

De achtergevel bevat grote en kleine rondboognissen en in de top een rond venster. De gevels worden alle afgesloten door lijsten met siermetselwerk.

De consistorie heeft één bouwlaag en is driezijdig afgesloten en hij is rondom voorzien van zes stolpvensters met half rond bovenlicht en een geprofileerd kalf. Ter hoogte hiervan is het muurwerk voorzien van een waterlijst. Aan de zuidwestzijde, nabij de achtergevel van de kerk, bevat de consistorie een deur met rondboogbovenlicht.

Het interieur van de kerk bestaat uit een grote ruimte, overkluisd door een tongewelf met scheibogen ter hoogte van de velden tussen de vensters. De velden tussen de vensters en de spaarvelden aan de noordzijde zijn geled met vakken, trigliefen en een kroonlijst. Orgelkas met frontpijpen uit circa 1760 gemaakt door J.J. Moreau afkomstig uit de St. Lambertus te Kralingen, in 1926 voorzien van een nieuw binnenwerk door J. de Koff. Het binnenwerk van De Koff heeft geen monumentale waarde. De opstelling van de preekstoel en banken is gewijzigd en valt, samen met het balkon aan de noordzijde, buiten de bescherming. In het portaal en de consistoriekamer zijn gedenkstenen ingemetseld.

Waardering

De Nederlandse Hervormde kerk is van algemeen belang vanwege architectuurhistorische waarde als herkenbaar voorbeeld van een zaalkerk in eclectische trant en vanwege ensemble- en situationele waarde binnen de kern van Wilnis.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk